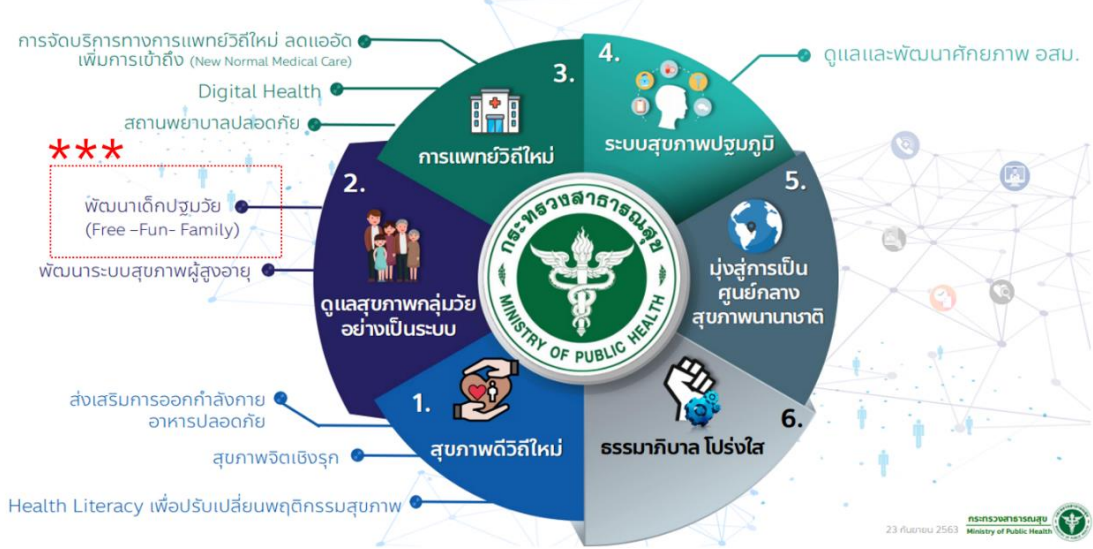

2. มาตรการและแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด (Advocacy/Intervention)

2.1 มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัด

จากการรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กรมอนามัย โดยกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ได้ขยายผลการขับเคลื่อนนโยบาย “เด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก” ต่อจาก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (ดร.สาธิต ปิตุเตชะ) ได้ประกาศ นโยบายพัฒนาเด็กปฐมวัย (Free – Fun – Family) เด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลกในปี 2564 นั้น ซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2567 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์ชลน่าน ศรีแก้ว) ในประเด็นส่งเสริมการมีบุตร เนื่องจากปัจจุบันการลดลงของเด็กเกิดใหม่ในไทยอยู่ในขั้นวิกฤต เนื่องจากปัจจัย หลาย ๆ อย่าง และหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญ คือ ประชาชนอาจจะยังไม่เชื่อมั่นว่า หากมีบุตรแล้ว บุตรของตนจะ สามารถเติบโตอย่างมีคุณภาพได้อย่างไร ดังนั้นการส่งเสริมการเล่น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการ สมวัยทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพ ส่งเสริมทั้งการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กอย่างรอบด้าน จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการมี บุตรเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยอธิบดีกรมอนามัย (แพทย์หญิงอัจฉรา นิธิอภิญญาสกุล) ในประเด็นการสร้างสังคมรอบรู้สู่สุขภาพดีทุกช่วงวัย เด็กปฐมวัยจำเป็นต้องพึ่งพาผู้ดูแลเด็ก ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู คุณครู ในการดูแลพัฒนาการให้เด็ก เติบโตสมวัย ดังนั้นผู้ดูแลเด็ก จำเป็นต้องมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ โดยโครงการขับเคลื่อนนโยบายเด็กไทยเล่น เปลี่ยนโลก ปี 2567 นี้ ได้เน้นที่การสร้างความรู้ด้านส่งเสริมการเล่นให้แก่ผู้ดูแลเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริบทครอบครัว ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด รวมทั้งมีนโยบายส่งเสริมภาคีเครือข่าย เข้มแข็ง โดยการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตอย่างมีศักยภาพ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วนในการส่งเสริมสุขภาพและสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นอนาคตของชาติ สามารถดูแลสุขภาพกาย - ใจ ของตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้แข็งแรง ต่อไปในภายภาคหน้า

นโยบาย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปี 2564

นโยบาย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2567

ยกระดับ 30 บาท พลัส เพิ่มคุณภาพชีวิตประชาชน

1 โครงการพระราชดำริฯ/ เฉลิมพระเกียรติ/ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพระบรมวงศานุวงศ์

- โครงการเฉลิมพระเกียรติฯ 72 พรรษา
- โครงการราชภัฏถิ่นฐานชน
- โรงพยาบาลอภัยภูเบศร (รพ.อ.รพ.)
- สุกคามพระราชทาน

2 SW.กทม. 50 เขต 50 SW. และปริมณฑล

- พัฒนาการเข้าถึงบริการทางการแพทย์
- sw.ประชาชน, sw.รัฐในกำกับ

3 สุขภาพจิต/ ยาเสพติด

- sw.ใกล้บ้าน มีแผนกจิตเวช ที่เข้าถึงได้
- บริการจิตแพทย์/ นักรังสีวิทยา ผ่าน Telemedicine
- ดูแล นานาชาติ รักษา ยาเสพติดครบวงจร

4 มะเร็งครบวงจร

- ป้องกัน ค้นกรอง รักษา ดูแล
- วัคซีนมะเร็งปากมดลูก
- มะเร็งท่อน้ำดี
- จัดตั้งทีม Cancer Warrior

5 สร้างขวัญ และกำลังใจบุคลากร

- สื่อสาร สร้างความสัมพันธ์ บุคลากร ผู้ป่วยญาติ
- สร้างขวัญกำลังใจ
- ก.ส. ออกจาก กพ.

แก้ปัญหา

6 การแพทย์ปฐมภูมิ

- นวัตกรรม พกพา เครื่องมือ
- ปรึกษา หมอครอบครัว
- อนามัยโรงเรียน (ครู หมอ พ่อแม่)
- Smart Osm.
- การแพทย์ทางไกล เทคโนโลยีทุกเวลา

7 สาธารณสุข ชายแดนและพื้นที่เฉพาะ

- สาขารังสี
- ชายแดนภาคใต้
- พื้นที่ชายแดน
- กลุ่มประชากรเฉพาะ

8 สถานชิวากิบาล

- ดูแลผู้ป่วยคิดเตียงและ ผู้ป่วยระยะสุดท้าย
- ดูแลผู้ป่วยที่บ้าน (Home Ward/ Hospital at Home)

9 พัฒนา sw. แม่ข่าย

- พัฒนาศักยภาพ การตรวจวินิจฉัย และรักษา CT MRI
- สดแอ๊ด ลอดกอย
- ระบบส่งต่อแบบไร้รอยต่อ
- Mobile Stroke Unit

วางรากฐาน

10 ดิจิทัลสุขภาพ

- บัตรประชาชนใบเขียว รักษาได้ทุกที่
- ประวัติสุขภาพอิเล็กทรอนิกส์
- sw.อัจฉริยะ
- Virtual Hospital
- e-Service

11 ส่งเสริมการมีบุตร

- วางแผนชาติเพื่ออัตราการเกิดของดีคุณภาพ
- ศักยภาพโรดหายากในการรักษา

12 เศรษฐกิจสุขภาพ

- Blue Zone สร้างต้นแบบพื้นที่อายุยืน
- ศูนย์กลางการแพทย์มูลค่าสูง
- นวัตกรรมบริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- สร้างงาน สร้างอาชีพ

13 นักท่องเที่ยวปลอดภัย

- ยกระดับความปลอดภัย
- ด้านอาหาร สถานที่ ผู้ให้บริการ
- ยกระดับระบบเฝ้าระวังโรค
- และควบคุมโรคให้ทันสมัย กับเวลา
- เพิ่มบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน สำหรับ ผู้ป่วยวิกฤต อย่างครอบคลุม

สร้างเศรษฐกิจ

นโยบายกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- 1 PARTNERSHIP**
ส่งเสริมภาคีเครือข่ายเข้มแข็ง
- 2 PP EXCELLENCE**
ยกระดับการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่สากล
- 3 HEALTH LITERACY**
สร้างสังคมรอบรู้ สุขภาพดีทุกช่วงวัย
- 4 ENVIRONMENTAL HEALTH**
อนามัยสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐาน ปลอดภัย เอื้อต่อการมีสุขภาพ

แพทย์หญิงอัจฉรา นิธิอภิญญาสกุล
รักษาการแทนอธิบดีกรมอนามัย

โดยการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด ดัชนีพัฒนาการเด็กสมวัย ได้มี “มาตรการที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ PIRAB ตาม House Model” ดังนี้

House Model ขับเคลื่อนนโยบายเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

Plan 67		แผนแม่บทประเด็น : (11) การพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิต				
เป้าหมายแผนแม่บทย่อย : (110201) เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น						
คำเป้าหมาย/ตัวชี้วัด	1. อัตราส่วนการตายมารดาไทยไม่เกิน 17 ต่อแสนการเกิดมีชีพ 2. ร้อยละ: 86 ของเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย 3. ร้อยละ: 68 ของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน 4. ร้อยละ: 75 ของเด็กอายุ 3 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries Free) 5. อัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศไทยมากกว่า 1.6					
กลุ่มเป้าหมาย	หญิง-ชายวัยเจริญพันธุ์, หญิงตั้งครรภ์, เด็กปฐมวัย 0-5 ปี, หน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับ, ภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม					
กลยุทธ์	สร้างสัมพันธ์เชิงนิเวศวิถีใหม่ให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดีแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน (Partnership)	พัฒนาระบบการปกป้องคุ้มครองสิทธิที่มีประสิทธิภาพระดับคุณภาพชีวิตประชาชน (Regulate)	เสริมพลัง สนับสนุนการขับเคลื่อนงานอย่างยั่งยืน (Advocate)	พัฒนาระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง (Building Capacity)	พัฒนาภาคีการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่มีคุณภาพทุกระดับสุขภาพประชาชน (Investment)	
มาตรการ	1. พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย บริหาร กำกับ เชิงยุทธศาสตร์และผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในทุกระดับ 2. บูรณาการเครือข่ายและขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกในพื้นที่ เช่น ระดับเขต/จังหวัด/พช./พชต. และ กสพ.	1. พัฒนาขีดความสามารถเจ้าพนักงานตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติงานกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ส่งเสริมให้ประชาชนผู้ประกอบการมีความรอบรู้และปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง 2. สนับสนุนเครือข่ายบริการสุขภาพดำเนินการตามมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก	1. สนับสนุนการขับเคลื่อนทางสังคมและแรงผลักดันกระแสความรอบรู้ด้านสุขภาพ 2. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านสุขภาพผ่านกลไกต่างๆ ในพื้นที่	1. พัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับเพื่อสนับสนุนระบบบริการที่มีคุณภาพ 2. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต้นแบบการจัดการบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ 3. พัฒนาศักยภาพและรูปแบบการให้บริการส่งเสริมสุขภาพโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง	1. พัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพที่ตอบสนองปัญหาสุขภาพและความต้องการของประเทศไทย 2. สร้างความเข้มแข็งและแสวงหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนากลไกการส่งเสริมสุขภาพระดับ พื้นที่ ชุมชน Setting 3. กระตุ้นกลไกการมีส่วนร่วม กำหนดแผนการ การจัดการ ส่งเสริมสุขภาพ	
โครงการ	1. เตรียมตัวก่อนมีผู้เรียนก่อนมีบุตรฯ 2. ส่งเสริมการตั้งครรภ์และการเกิดอย่างมีคุณภาพ 3. ป้องกันความพิการแต่กำเนิดฯ 4. พัฒนาการจัดการแบบมีส่วนร่วมฯ 5. ขับเคลื่อนแผนแม่บท พ.ศ. 2560 บังคับใช้กฎหมายอาญา ฉบับที่ 28 พ.ศ. 2564 เพื่อหญิงตั้งครรภ์ที่มีพร้อม 7 ขับเคลื่อนพรบ. ดึงครรภ์ ในวัยรุ่น 8. ขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ 6. กรทรวงฯ 9. ส่งเสริมบทบาทและการเจริญเติบโต 10. ส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุต่ำกว่า 2 0 11. พัฒนากลไกพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ(4D) 12. ขับเคลื่อนนโยบายเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก 0 2567					
ระดับความสำเร็จ	ไตรมาส 1 (3 เดือน) 1. ถ่ายทอดนโยบาย งาน สว. และเด็กปฐมวัยระดับ ชต. เขต และ จังหวัด 2. บูรณาการความร่วมมือกับภาคีหน่วยงานส่วนภาคีเครือข่าย 3. ฐานข้อมูลการเฝ้าระวังภาวะสุขภาพของมารดาและการตั้งครรภ์ 4. เรบรคยกระ: ดบ สว. ที่ต้องปรับปรุงตัวบ่งชี้ (4D) ระดับประเทศ 5. จัดมหกรรม Play Day ระดับประเทศ 6. บูรณาการให้บริการโรงเรียนพ่อแม่ตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็ก 7. มีแผนขับเคลื่อนงาน พรบ. ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและการส่งเสริมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	ไตรมาส 2 (6 เดือน) 1. พัฒนาศักยภาพ บุคลากร ภาคีเครือข่าย 2. หนุนเสริมพลังการดำเนินงานในพื้นที่ รอบ 6 เดือน 3. ร้อยละ: 30 ของจำนวนจังหวัดในเขตสุขภาพที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานเตรียมความพร้อมก่อนสมรสและก่อนมีบุตร 4. แนวปฏิบัตินวัตกรรมสุขภาพมารดาเพื่อป้องกันภาวะเสี่ยงขณะตั้งครรภ์ (NCD ภาวะซีด อ้วน) และ การป้องกันภาวะตกเลือดขณะตั้งครรภ์ คลอด และหลังคลอด 5. พัฒนากลไกคุ้มครองผู้บริโภคที่เสี่ยงสำหรับ สว. ต่อมา 2 ปี ระดับภูมิภาค 6. มีปีแผนการประเมินตนเองตามมหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus สู่ 2,500 วัน	ไตรมาส 3 (9 เดือน) 1. ร้อยละ: 100 ของจังหวัดในเขตสุขภาพมีหน่วยบริการที่มีการจัดการบริการให้คำปรึกษาทางเลือก 2. ร้อยละ: 20 ของโรงพยาบาลได้รับการประเมินรับรองมาตรฐานอนามัยแม่และเด็กสำหรับสถานพยาบาล 3. ประเมินติดตาม เยี่ยมเสริมพลัง การดำเนินงานอนามัยแม่และเด็กในพื้นที่ 4. เชิญวิทยากรผู้ดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก 5. หนุนเสริมพลังการดำเนินงานในพื้นที่ รอบ 9 เดือน 6. พัฒนาศักยภาพและภาคีเครือข่าย 6 กระทรวงในการเฝ้าระวัง ดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย (DSPM) 7. เสริมสร้างทักษะ ความรู้การเตรียมความพร้อมในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	ไตรมาส 4 (12 เดือน) 1. อัตราส่วนการตายมารดาไม่เกิน 17 ต่อแสนการเกิดมีชีพ 2. ร้อยละ: 70 ของหญิงตั้งครรภ์ ใช้บริการตรวจสุขภาพก่อนมีบุตร 3. ร้อยละ: 50 ของเด็กอายุ 3 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพก่อนมีบุตร 4. ร้อยละ: 66 ของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน 5. จำนวนจังหวัดที่มีขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพและทำนุบำรุงสุขภาพประชาชนที่มีศูนย์วิจัย และฯ 1-2 6. ร้อยละ: 30 ของจำนวนจังหวัดในเขตสุขภาพที่มีข้อมูล ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์และประชากร 7. ร้อยละ: 20 ของจังหวัดในเขตสุขภาพที่มีการนำผลการจัดการด้านอนามัยการสุขภาพ การส่งต่อ และการยุติการตั้งครรภ์ด้วยวิธีทางการแพทย์มาใช้ 8. จำนวน สว. ที่ต้องปรับปรุงตัวบ่งชี้ (4D) ได้รับการยกระดับ 770 แห่ง (10 แห่ง : ๖๖) 9. จำนวนกรมการส่งเสริมการแพทย์ 1,540 กรมการแพทย์ 10. พื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลกระดับครอบครัว 77 แห่ง 11. ต้นแบบแผนมหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus สู่ 2,500 วัน (อำเภอละ 3 ตำบล) 2,634 ตำบล		

ประเด็น: การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เป้าหมาย คือ เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น

กลยุทธ์การดำเนินงาน : กลยุทธ์ PIRAB มีมาตรการ ตาม Value chain คือ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ (Key Activity) ในแต่ละไตรมาส กำกับ บรรลุผลลัพธ์ (Key Result) คือ เด็กไทย มีการเจริญเติบโตและพัฒนาการสมวัย ตามตาราง ดังนี้

ผลลัพธ์ (Key Result) คือ เด็กไทยมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการสมวัย		
ต้นทาง (ไตรมาส 1)	กลางทาง (ไตรมาส 2-3)	ปลายทาง (ไตรมาส 4)
<p>มาตรการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย บริหาร กำกับเชิงยุทธศาสตร์และผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในทุกกระดับ 2. บูรณาการเครือข่ายและขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกในพื้นที่ เช่น ระดับเขต/จังหวัด/พขอ./พชต. และ กสพ. 3. สนับสนุนการขับเคลื่อนทางสังคมและรณรงค์สร้างกระแสความรู้ด้านสุขภาพ 4. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต้นแบบการจัดการบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ 5. สร้างความเข้มแข็งและแสวงหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนากลไกการส่งเสริมสุขภาพระดับ พื้นที่ ชุมชน Setting 	<p>มาตรการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาศักยภาพ เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพที่ตอบสนองปัญหาสุขภาพและความต้องการของประเทศ 2. พัฒนาศักยภาพและรูปแบบการจัดการบริการส่งเสริมสุขภาพโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง 3. พัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับเพื่อสนับสนุนระบบบริการที่มีคุณภาพ 4. บูรณาการเครือข่ายและขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกในพื้นที่ เช่น ระดับเขต/จังหวัด/พขอ./พชต. และ กสพ. 5. สนับสนุนเครือข่ายบริการสุขภาพดำเนินการตามมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก 6. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านสุขภาพผ่านกลไกต่างๆ ในพื้นที่ 	<p>มาตรการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ยกระดับกลไกการเฝ้าระวัง กำกับ ประเมินมาตรการ การจัดการบริการส่งเสริมสุขภาพ 2. สร้างความเข้มแข็งและแสวงหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนากลไกการส่งเสริมสุขภาพระดับ พื้นที่ ชุมชน Setting

กลยุทธ์ PIRAB	กลยุทธ์ PIRAB	กลยุทธ์ PIRAB
<p>P = Partnership คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ประสานความร่วมมือด้านนโยบายกับภาคีเครือข่าย 6 กระทรวง ในการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตกลุ่มเด็กปฐมวัย (0 - 6 ปี) ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และภาคีเครือข่ายเล่นเปลี่ยนโลก ได้แก่ สสส. มพด. สสย. รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกในพื้นที่ผ่านความร่วมมือของศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในสังกัด กระทรวงต่างๆ ในการขับเคลื่อน “พื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก” สู่ระดับครอบครัว ให้ครอบคลุมทุกจังหวัด</p> <p>A = Advocate คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ รณรงค์สร้างกระแสการเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการแก่เด็กปฐมวัย</p>	<p>I = Investment คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ พัฒนารูปแบบการเคลื่อนไหวควบคู่กับนิทานส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย หรือ “เล่าไป เล่นไป” เพื่อส่งเสริมการเล่นผ่านหนังสือภาพ นิทานสำหรับเด็ก และกิจกรรมเสริมประสบการณ์ รวมทั้งเพื่อสานสัมพันธ์ภายในครอบครัว ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู เห็นความสำคัญของการใช้เวลาคุณภาพกับเด็กผ่านนิทานที่จะนำไปสู่การเล่นและทำกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกัน ทั้งยังช่วยส่งเสริมให้ลดพฤติกรรมการใช้หน้าจอของเด็ก โดยให้เด็กหันมาสนใจกับนิทานและเชื่อมโยงไปสู่การทำกิจกรรมและเล่นอิสระ โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดูเด็กเป็นผู้อำนวยการเล่น โดย “เล่าไป เล่นไป” จะเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมและเพิ่มโอกาสการเล่นให้แก่เด็กปฐมวัย ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการสมวัยต่อไป</p> <p>B = Building Capacity คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ พัฒนาการรู้และรูปแบบการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพ โดยได้พัฒนาโครงการ “เล่าไป เล่นไป” เพื่อนำไปบรรจุในแนวทางจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่นร่วมกับ “เล่นกับลูก” ซึ่งเป็นรูปแบบการเล่นสำหรับเป็นแนวทางในการ</p>	<p>B = Building Capacity คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ยกระดับกลไกการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยผ่านการเล่น โดยพัฒนาและยกระดับพื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลกสู่ระดับครอบครัวอย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่ง โดยยกระดับ P : Play Worker จากเดิมที่ได้พัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีทักษะผู้อำนวยการเล่น (Play Worker) ครอบคลุมทุกตำบล จึงยกระดับสู่ครอบครัวโดยการพัฒนาทักษะผู้อำนวยการเล่น (Play Worker) ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผ่านการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยแกนนำ (ครู ก) ได้แก่ ครู นักวิชาการสาธารณสุข ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพจากการอบรม เพื่อเพิ่มโอกาสการเล่นให้แก่เด็กปฐมวัย โดยมีผู้อำนวยการเล่น (Play Worker) เป็นผู้สนับสนุนการเล่น ทั้งที่บ้านและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ต้นแบบเพื่อติดตามและกำกับประเมินผลร่วมกับการดำเนินงานพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติด้านสุขภาพ (4D)</p> <p>I = Invest คือ กองกิจกรรมทางกาย</p>

<p>และสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพสู่ระดับครอบครัว ผ่านการจัดงานมหกรรม “Play Day” ครั้งที่ 5 ใน concept “เล่าไป เล่นไป” โดยใช้นิทานเป็นสื่อกลางในการเชื่อมสัมพันธ์ภาพในครอบครัว และนำไปสู่การเล่นหรือทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย และด้านอื่นๆ อย่างเป็นองค์รวม</p> <p>B = Building Capacity คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยในงานมหกรรม “Play Day” ครั้งที่ 5 ได้มีการแสดงนิทรรศการ เพื่อนำเสนอพื้นที่ต้นแบบเด็กไทย เล่นเปลี่ยนโลกระดับครอบครัว ของแต่ละเขตสุขภาพ เพื่อให้แต่ละพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน</p> <p>I = Investment คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ สร้างความเข้มแข็งและแสวงหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักการส่งเสริมสุขภาพพระดั่งพื้นที่ชุมชน Setting โดยการมอบโล่เชิดชูเกียรติแก่พื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลกระดับครอบครัว และผู้ปฏิบัติงานที่</p>	<p>ส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการในแต่ละด้านตาม DSPM ผ่านการเล่น ที่ได้พัฒนาขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จากนั้นจึงนำแนวทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น ที่ได้ปรับปรุงขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ไปถ่ายทอดโดยจัดประชุมพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น เพื่อพัฒนาทักษะผู้อำนวยการเล่นให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป โดยมีเป้าหมายคือ Play Worker ระดับครอบครัว ครอบคลุมทุกจังหวัด เป้าหมายจำนวน 20 ครอบครัว/จังหวัด รวมเป็น 1,540 ครอบครัว</p> <p>P = Partnership คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกในพื้นที่ โดยประสานกับศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และ สสม. ให้ขอความร่วมมือกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด ส่งผู้รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยเข้าร่วมพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น และให้ประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละจังหวัด เพื่อช่วย</p>	<p>เพื่อสุขภาพประสานความร่วมมือกับ cluster ส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มสตรี และเด็กปฐมวัย และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องร่วมลงทุน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและแสวงหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักการส่งเสริมสุขภาพพระดั่งพื้นที่ ได้แก่ การประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประสานงานไปยังสำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เพื่อสนับสนุนงบประมาณระดับท้องถิ่นในการดำเนินงานพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติด้านสุขภาพ (4D) ระดับจังหวัดและตำบล</p>
---	--	--

<p>ขับเคลื่อนการดำเนินงานดีเด่น เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการ ดำเนินงานอย่างยั่งยืนต่อไป</p>	<p>คัดเลือกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เป็น พื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก ให้ส่งตัวแทนครูมาเข้าอบรมพัฒนา ศักยภาพบุคลากรในการจัดกิจกรรม โรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น เพื่อให้ผู้รับผิดชอบงานของศูนย์ อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และครู นำไปจัดโรงเรียนพ่อแม่ เพื่อ พัฒนาทักษะผู้อำนวยการเล่นให้แก่ พ่อแม่ผู้ปกครอง และยกระดับเป็น พื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก ระดับครอบครัว</p> <p>R = Regulate คือ กองกิจกรรมทาง กายเพื่อสุขภาพประสานงานกับ cluster ส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มสตรี และเด็กปฐมวัย และภาคีเครือข่าย ใน การสนับสนุนเครือข่ายบริการสุขภาพ ทั้งโรงพยาบาลชุมชน รพสต. ให้ ดำเนินการตามมาตรฐานอนามัยแม่ และเด็ก ร่วมกับสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยทุกสังกัด ประเมินและคัด กรองพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตาม DSPM รวมทั้งส่งเสริมและกระตุ้น พัฒนาการผ่านการเล่นจากแนว ทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ ด้านส่งเสริมการเล่น โดยให้ผู้ปกครอง นำไปปฏิบัติที่บ้านเพิ่มเติมร่วมกับการ ส่งเสริมจากคุณครูที่สถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัย</p> <p>A = Advocate คือ หลังจากที่ได้มี การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัด กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริม</p>	
--	---	--

	<p>การเล่น ทางแกนนำครู ก จะนำไปขับเคลื่อนในพื้นที่ โดยสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านสุขภาพผ่านกลไกต่างๆ ในพื้นที่ เช่น การขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชน เพื่อประสานให้เกิดการจัดโรงเรียนพ่อแม่ที่เป็นรูปธรรม ประสานกับปราชญ์ชาวบ้าน ให้มาจัดกิจกรรมการเล่นิทาน ผสมผสานกับการเล่นในท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อสื่อสารณรงค์และเกิดความร่วมมือของคนในชุมชนนั้น ๆ</p> <p>นอกจากนี้ยังมีการติดตาม เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานในพื้นที่ โดยกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพและศูนย์อนามัยลงพื้นที่เยี่ยมเสริมพลังการพัฒนาผู้อำนวยการเล่น (PLAY WORKER) ของแกนนำ (ครู ก) ในการถ่ายทอดสู่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และการยกระดับพื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลกสู่ระดับครอบครัว ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้ครอบคลุมทั้ง 77 จังหวัด</p>	
--	---	--

ซึ่งการขับเคลื่อนนโยบาย “เด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก” ปี พ.ศ. 2567 ในระยะ 6 เดือนหลัง ไตรมาสที่ 3 และไตรมาสที่ 4 ใช้มาตรการดังนี้

1. พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย บริหาร กำกับเชิงยุทธศาสตร์และผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในทุกระดับ

P = Partnership คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพประสานความร่วมมือด้านนโยบายกับภาคีเครือข่าย 6 กระทรวง ในการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตกลุ่มเด็กปฐมวัย (0 - 6 ปี) ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และภาคีเครือข่ายเล่นเปลี่ยนโลก ได้แก่ สสส. มพด. สสย.

2. บูรณาการเครือข่ายและขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกในพื้นที่ เช่น ระดับเขต/จังหวัด/พชอ./พชต. และ กสพ.

P = Partnership คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกในพื้นที่ผ่านความร่วมมือของศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในสังกัดกระทรวงต่างๆ ในการขับเคลื่อน “พื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลก” สู่ระดับครอบครัว ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดนอกจากนี้ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น ได้ประสานกับศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และ สสม. ให้ความร่วมมือกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด ส่งผู้รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยเข้าร่วมพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น และให้ประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละจังหวัด เพื่อช่วยคัดเลือกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เป็นพื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลกให้ส่งตัวแทนครูมาเข้าอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น เพื่อให้ผู้รับผิดชอบงานของศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และครู นำไปจัดโรงเรียนพ่อแม่ สำหรับพัฒนาทักษะผู้อำนวยการเล่นให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครอง และยกระดับเป็นพื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลกระดับครอบครัว

3. สนับสนุนเครือข่ายบริการสุขภาพดำเนินการตามมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก

R = Regulate คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพประสานงานกับ cluster ส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย และภาคีเครือข่ายในการสนับสนุนเครือข่ายบริการสุขภาพ ทั้งโรงพยาบาลชุมชน รพสต. ให้ดำเนินการตามมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก ร่วมกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด ประเมินและคัดกรองพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตาม DSPM รวมทั้งส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการผ่านการเล่นจากแนวทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น โดยให้ผู้ปกครองนำไปปฏิบัติที่บ้านเพิ่มเติมร่วมกับการส่งเสริมจากคุณครูที่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

4. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านสุขภาพผ่านกลไกต่างๆ ในพื้นที่

A = Advocate คือ หลังจากที่ได้มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ด้านส่งเสริมการเล่น ทางแกนนำครู ก จะนำไปขับเคลื่อนในพื้นที่ โดยสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านสุขภาพผ่านกลไกต่างๆ ในพื้นที่ เช่น การขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชน เพื่อประสานให้เกิดการจัดโรงเรียนพ่อแม่ที่เป็นรูปธรรม ประสานกับปราชญ์ชาวบ้านให้มาจัดกิจกรรมการเล่นิทานผสมผสานกับการเล่นในท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อสื่อสารณรงค์และเกิดความร่วมมือของคนในชุมชนนั้น ๆ นอกจากนี้ยังมีการติดตาม เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานในพื้นที่ โดยกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพและศูนย์อนามัยลงพื้นที่เยี่ยมเสริมพลังการพัฒนาผู้อำนวยการเล่น (PLAY WORKER) ของแกนนำ (ครู ก) ในการถ่ายทอดสู่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และการยกระดับพื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลกสู่ระดับครอบครัว ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้ครอบคลุมทั้ง 77 จังหวัด

5. ยกระดับกลไกการเฝ้าระวัง กำกับ ประเมินมาตรการ การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพ

B = Building Capacity คือกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ยกระดับกลไกการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยผ่านการเล่น โดยพัฒนาและยกระดับพื้นที่ต้นแบบเด็กไทยเล่นเปลี่ยนโลกสู่ระดับครอบครัวอย่างน้อย

จังหวัดละ 1 แห่ง โดยยกระดับ P : Play Worker จากเดิมที่ได้พัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้มีทักษะผู้อำนวยการเล่น (Play Worker) ครอบคลุมทุกตำบล จึงยกระดับสู่ครอบครัวโดยการพัฒนาทักษะผู้อำนวยการเล่น (Play Worker) ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผ่านการจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยแกนนำ (ครู ก) ได้แก่ ครู นักวิชาการสาธารณสุข ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพจากการอบรม เพื่อเพิ่มโอกาสการเล่นให้แก่เด็กปฐมวัย โดยมีผู้อำนวยการเล่น (Play Worker) เป็นผู้สนับสนุนการเล่น ทั้งที่บ้านและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ต้นแบบเพื่อติดตามและกำกับประเมินผลร่วมกับการดำเนินงานพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติด้านสุขภาพ (4D)

6. สร้างความเข้มแข็งและแสวงหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการส่งเสริมสุขภาพระดับ พื้นที่ ชุมชน Setting

I = Invest คือ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพประสานความร่วมมือกับ cluster ส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องร่วมลงทุน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและแสวงหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการส่งเสริมสุขภาพระดับพื้นที่ ได้แก่ การประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ประสานงานไปยังสำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เพื่อสนับสนุนงบประมาณระดับท้องถิ่น ในการดำเนินงานพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติด้านสุขภาพ (4D) ระดับจังหวัดและตำบล